
[p1]

Haarlem, aan de Leidsche-Vaart, 90

dezen 18^{den} dag in Louwmaand, 1893.

Eerweerde Heer en

Hoog-Geschatte vriend!

Zie hier mijn antwoord op uwe vraag aangaande "Doens", vervat in uwen brief van verledene weke, dien ik met veel genoegen ontvangen en gelezen hebbe, en dien ik U wel geerne eerder, of terstond zoude beantwoord hebben, en ware 't, dat ik, als schier altijd, overlast en overladen met arbeid, daartoe den vrijen tijd hadde gehad!

Hier is alles in den besten welstand, gezond volk en "rom herte - kleare kjimmen",¹ lijk als ons spreekwoord zegt. Moge 't bij U desgelijks wezen!

Ter zake: de maagschapsnaam "Doens" is hier in der daad inheemsch, als patronymicon, in tweeden-naam-

[p2]

valsvorm, van den mansnaam "Doen", die, hoewel zeer zeldzaam, toch nog in de Friesche gewesten voorkomt. Oudtijds was hij menigvuldiger in gebruik. Het is zeer bijzonder op te merken, hoe sommige mans- en vrouwennamen in de eene eeuw dikwijls voorkomen, en in de andere schier uitgestorven zijn, en nog slechts eigen aan eenige weinigen, om naderhand soms weer op te leven. Of omgekeerd. Een redelijke oorzaak en heb ik hier van maar zelden kunnen vinden. 'T is als of in deze zake "de mode" ook al heuren kwaden invloed uitoefent!

Ik en wete niet welken volledigen naam ten grondslag ligt van dezen ongetwijfeld verbasterden, verkorten of anderszins verknoeiden mansnaam Doen. Ik en hebbe daar af nooit geen spoor gevonden. Maar dat "Doen" zoude samenhangen met Doede = Dodo en geloove 'k niet. De tweede d in Doede of Dodo zit vast in den zadel, in

[p3]

.....
1 Rom herte, kleare kimen, zeemansspreekwoord: heldere kimmen verruimen het hart, bijv. na onstuimig weer, overdr. gezegd als lijden of tegenspoed gevolgd wordt door verademing en voorspoed. (Dijkstra & Fetisma (1896-1911). Friesch woordenboek (Lexicon friscum). Deel II. Leeuwarden: Meijer & Schaafsma).

der Friesen mond. Hij slijt bij ons nooit weg. In Holland zoude dit wel mogelijk zijn, maar dan kwam daarvan toch niet Doe(n), maar Doeye(n). In de volksspreektaal van Holland kan zulk eene d tusschen twee klinkers tot i vervloeyen; in die van Friesland niet. Geheel uitslijten, zoo dat Doede tot Doe'e(n), Doe(n) zoude worden, dat behoort tot de boeketaal, dat bestaat slechts bij der penne, en bij der tonge niet.

Dat verder van Doens, Djoenens, Joenens, t'loens, Soens, Soenen, Soenens zoude kunnen komen, is in den Vlaamschen mond, volgens uwe meeninge, licht mogelijk. Maar in den Frieschen is dit onmogelijk, en, zoo verre ik wete, zonder voorbeeld. Ik en kan U, in die beweringe, niet volgen nochte steunen.

Naar mijne meening kan de mansnaam Doen eerder samenhangen met den mansnaam "Doewe" (in Gro-

..... [p4]

ningerland), Douwe (in ons Friesland), Daue (in Oost-Friesland), die oudtijds in Holland als Duyf en Duyff (Duif) niet zeldzaam was, met zijnen vrouweliken vorm Duyffken, Duyfje, Duveke, nog heden in ons Friesland Duitsen en Doutje. Het woord duif, columba, is in ons Friesch ook "du".

Welk eene aangename verrassing bezorgde mij onze goede vriend, de achtbare Heer en Dr K. de Gheldere, met zijn schoon, oud Ghetiden boec. Hoe heerlijk is het, en hoe zoet, die Psalmen en Gebeden in zoo schoone en liefelike tale te lezen!²

Ten slotte biede 'k U mijnen herteliken groet in trouwe genegenheid - tevens uit name van mijnen zoon, die hier nevens mij zit te lezen.

In der minne Jesu Christi des Heilands,

Uw

Johan Winkler.

.....

2 Guido Gezelle citeert deze woorden op p.3 van zijn bespreking van het Ghetiden Boec, onder de titel: Hoe onze ouders spraken. In: Biekorf: 4 (1893) 4, p.49-53.

Briefbeschrijving

Verzender	Winkler, Johan
Ontvanger	[Gezelle, Guido]
Verzendingsdatum	18/01/1893
Verzendingsplaats	Haarlem
Annotatie	Briefversie van datering: dezen 18den dag in Louwmaand, 1893 ; adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie.
Annotatie	Briefversie van datering: dezen 18den dag in Louwmaand, 1893 ; adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie.
Gepubliceerd in	De briefwisseling tussen Guido Gezelle en Johan Winkler. Deel 2: Brieven (1884-1899) / door Dries Gevaert. - Gent : onuitgegeven licentieverhandeling, (academiejaar 1983-1984), p.372-373

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	dubbel vel, 213x135 wit papiersoort: 4 zijden beschreven, inkt
Staat	volledig
Toevoegingen	op zijde 1 links in de bovenrand: Aan G. Gezelle (inkt, hand P.A.)

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	6569
Bibliotheekrecord	https://brugge.bibliotheek.be/detail/?itemid=library/v/obbrugge/gezelle12848

Inhoud

Incipit	Zie hier mijn antwoord
Tekstsoort	brief
Talen	Nederlands

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	18/01/1893, Haarlem, Johan Winkler aan [Guido Gezelle]
Editeur	Rik Van Gorp; Universiteit Antwerpen
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2023
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.

Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .
Citeren	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
